

ప్రొఫెసర్ జయశంకర్ తెలంగాణ రాష్ట్ర వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం
వ్యవసాయ వాతావరణ పరిశోధన కేంద్రం
వ్యవసాయ పరిశోధన సంస్థ, రాజేంద్రనగర్, హైదరాబాద్.

బులెటిన్ నెం. XXXIV/90/2023

రాష్ట్ర రైతాంగానికి

వాతావరణ ఆధారిత వ్యవసాయ సలహాలు

తేది: 15.11.2023 (బుధవారం) నుండి 19.11.2023 (ఆదివారం) వరకు

గ్రామీణ కృషి మౌసమ్ సేవ పథకం (GKMS Project)

భారత వాతావరణ శాఖ, న్యూఢిల్లీ.

గత మూడు రోజుల వాతావరణం:

గడిచిన మూడు రోజులలో రాష్ట్రంలో వాతావరణం ప్రధానంగా పొడిగా ఉంది. పగటి ఉష్ణోగ్రతలు 30 నుండి 35 డిగ్రీల సెల్సియస్ మరియు రాత్రి ఉష్ణోగ్రతలు 16 నుండి 22 డిగ్రీల సెల్సియస్ గా నమోదయ్యాయి.

రాబోవు ఐదు రోజుల వాతావరణం:

హైదరాబాద్ వాతావరణ కేంద్రం వారు అందించిన సమాచారం ప్రకారం రాబోవు ఐదు రోజులలో రాష్ట్రంలో వాతావరణం పొడిగా ఉండవచ్చును. పగటి ఉష్ణోగ్రతలు 31 నుండి 35 డిగ్రీల సెల్సియస్ మధ్య మరియు రాత్రి ఉష్ణోగ్రతలు 14 నుండి 23 డిగ్రీల సెల్సియస్ మధ్య నమోదుకావచ్చు.

వాతావరణ ఆధారిత వ్యవసాయ సలహాలు

- నీటి వసతి గల ప్రాంతాలలో రబీ వరి నారుమడిని నవంబర్ 15వ తేదీ తరువాత పోసుకోవడానికి అనుకూలం.
- రబీ వరి నారుమడిని పోసుకోవడం నవంబర్ 30వ తేదీ వరకు పూర్తి చేసుకోవాలి.
- రబీలో స్వల్ప కాలిక వరి రకాలతో నారు పోసుకోవడానికి అనుకూలం.
- వేరుశనగ (దక్షిణ తెలంగాణ), కుసుమ, శనగ మరియు మొక్కజొన్న పంటలను నవంబర్ 15వ తేదీవరకు విత్తుకోవచ్చు.
- సిఫారసు చేసిన మొత్తం బాస్కరం ఎరువులను ఆఖరి దుక్కిలో లేదా పంట విత్తే సమయంలో మొత్తం అందించాలి.
- నత్తజని మరియు పోటాష్ ఎరువులను సిఫారసు చేసిన మోతాదు మరియు సమయంలో మాత్రమే పంట విత్తే సమయం మరియు పైపాటుగా అందించాలి.

వరి

- రాష్ట్రంలో పస్తుతం వరి పంట పూత, గింజ పాలు పోసుకోవే దశ, గింజ గట్టిపడే దశ నుండి పంట కోత దశలో ఉంది.
- పంట కోతకు 10రోజుల ముందు నీటి తడులు ఇవ్వడం ఆపాలి.
- వరి యంత్రాలతో కోసేటప్పుడు వరి కొయ్యలు సాధ్యమైనంత వరకు నేలకు దగ్గరగా ఉండే విధంగా కోసుకోవాలి.
- వరి సాగు చేసే రైతులు వరిగట్లను శుభ్రంగా ఉంచుకోవాలి లేనట్లయితే గట్లమీద ఉండే కలుపు మొక్కలపైన కాండం తొలుచు పురుగు, సుడిదోమ మరియు అగ్గి తెగులు కలుగచేసే కారకాలు నివసించి వరి పంటను ఆశించును.
- వరిలో మానిపండు తెగులు గమనించడమైనది. నివారణకు 1.0 మి. లీ ప్రోపికోనజోల్ లేదా 1.0 గ్రా. కార్బెండజిమ్ లేదా 0.4 ట్రైప్లోక్సిస్ట్రోబిన్ + టేబుకోనజోల్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి (10-15శాతం వెన్ను బయటకు వచ్చిన సమయంలో) పిచికారి చేయాలి.
- వరిలో ఆకుముడత గమనించడమైనది. నివారణకు, 2 గ్రా. కార్టాప్ హైడ్రోక్లోరైడ్ లేదా 0.4 మి.లీ. క్లోరాంట్రీనిలిప్రోల్ లేదా 0.1మి.లీ. ప్లూబెండమైడ్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.

- ప్రస్తుత వాతావరణ పరిస్థితులు వరిలో అగ్గి తెగులు సోకుటకు అనుకూలం. తెగులు గమనించినచో నివారణకు ట్రైసైక్లోజోల్ 0.6 గ్రా. లేదా ఐసోప్రోథైయోలిన్ 1.5 మీ.లీ. లేదా కాసుగామైసిన్ 2.5 మీ.లీ. లేదా ట్రైసైక్లోజోల్ + మ్యాంకోజేబ్ మిశ్రమ మందు 2.5గ్రా. లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.
- వరిలో ఆకుల కొనలనుండి క్రింది వైపుకు ఎండినట్లయితే బ్యాక్టీరియా ఆకు ఎండు తెగులుగా గమనించవలెను. నివారణకు
  - నత్రజని ఎరువులను వేయడం తాత్కాలికంగా వాయిదా వేయాలి మరియు పొలం నుండి నీటిని తీసివేయాలి.
  - ఫ్లాంటోమైసిన్ 0.2గ్రా. + కాపర్ ఆక్సి క్లోరైడ్ 3 గ్రా. లేదా అగ్రిమైసిన్ 0.4గ్రా. + కాపర్ఆక్సి క్లోరైడ్ 3గ్రా. లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.
- ప్రస్తుత వాతావరణ పరిస్థితులలో వరిలో కాండంతొలుచు పురుగు నివారణకు పిలకలు లేదా దుబ్బు చేసే దశలో కార్బోప్యూరాన్ 3జి గుళికలను ఎకరాకి 10 కిలోల చొప్పున వేసిన రైతులు పొట్ట దశలో 0.3 మి. లీ. క్లోరాంట్రానిలిప్రోల్ లేదా 0.5 మి.లీ. టెట్రానిలిప్రోల్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.
- వరిలో కాండం కుళ్ళు తెగులు గమనించడమైనది. నివారణకు 1.0 మి.లీ ప్రోపికోనజోల్ లేదా 2.0 మి.లీ హెక్సాకోనజోల్ లేదా 1మి.లీ. టేబుకోనజోల్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి 15 రోజుల వ్యవధిలో 2సార్లు పిలకలు క్రిందివరకు తడిచేలా పిచికారి చేయాలి.
- వరిలో కంకినల్లి గమనించడమైనది. నివారణకు 5 మి.లీ. డైకోఫాల్ లేదా 1 మి.లీ. స్పైరోమేసిఫిన్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.
- వరిలో మెడవిరుపు తెగులు గమనించడమైనది. నివారణకు 2.5 గ్రా. ట్రైసైక్లోజోల్ + మాంకోజేబ్ లేదా 1.6 మి.లీ. ఐసోప్రోథైయోలేన్ లేదా 2.5 మి.లీ. కాసుగామైసిన్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి. ఉద్యతి అధికంగా ఉన్నట్లయితే 1 మి.లీ. అజాక్సిస్ట్రోబిన్ + ట్రైసైక్లోజోల్ లేదా 0.4 గ్రా. టెబుకోనజోల్ + ట్రైఫ్లోక్సిస్ట్రోబిన్ 75 డబ్ల్యు జి లేదా 2 మి.లీ. పికాక్సిస్ట్రోబిన్ + ట్రైసైక్లోజోల్ లేదా 1 మి.లీ. ఆజాక్సిస్ట్రోబిన్ + డైపెన్ కోనజోల్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.
- వరిలో సుడిదోమ గమనించడమైనది. ఉద్యతి తక్కువగా ఉన్నప్పుడు నివారణకు, ఎసిఫేట్ + ఇమిడాక్లోప్రిడ్ @ 1.5గ్రా. మందును లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.
- వరి అంకురం దశలో ఎలుకలు గమనించడమైనది. నివారణకు,
  - సామూహికంగా రైతులు నివారణ చర్యలు చేపట్టాలి.
  - పొలం గట్లను శుభ్రంగా ఉంచుకోవాలి. గట్లను పదునైన పారాతో చేక్కుకోవాలి.
  - ఎలుక కన్నాలను / బోరియలను మూసివేయాలి.
  - కన్నాలలో పొగను పంపించడంద్వారా ఎలుకలను నెమ్మదిగా నివారించవచ్చు.

ప్రత్తి

- రాష్ట్రంలో ప్రత్తి పంట కాయ వృద్ధి చెందే దశ నుండి కాయ పగిలి ప్రత్తి ఏరే దశలో ఉంది (100-135 DAS).

- ప్రత్తిలో తక్కువ నీటి తేమ వలన వడలు తెగులు గమనించడమైనది. నివారణకు, నీటి వసతి గల ప్రాంతాలలో తేలికపాటి నీటి తడులు ఇవ్వాలి.
- ప్రత్తిలో పొగాకు లద్దె పురుగు గమనించడమైనది. నివారణకు
  - గుడ్లు మరియు పిల్ల పురుగులను జల్లెడఆకులతో సహా సేకరించి నాశనం చేయాలి
  - ముందు జాగ్రత్తగా 5శాతం వేపగింజల కషాయాన్ని పిచికారి చేయాలి
  - ఉద్యతి తక్కువగా ఉన్నప్పుడు నివారణకు 1మి.లీ. నోవల్యూరాన్ లేదా 0.5గ్రా. ఇమమేక్ టీన్ బెంజోవేట్ లేదా 0.3మి.లీ. ప్లూబెండమైడ్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.
- ప్రత్తిలో పిండినల్లి గమనించడమైనది. నివారణకు
  - పొలం చుట్టు ఉన్న కలుపు మొక్కలను నివారించాలి
  - 3 మి.లీ. ప్రోఫెనోఫాస్ లేదా 2గ్రా. ఎసిఫేట్ + 1మి.లీ. ట్రైటాన్ లేదా సోడోవిట్ లేదా 0.5 to 1.0 గ్రా. సర్ప్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి మొక్క పూర్తిగా తడిచేటట్లు పిచికారి చేయాలి.
- ప్రత్తిలో బూడిద తెగులు గమనించడమైనది. నివారణకు, 3గ్రా. నీటిలో కరిగే గంధకం లేదా 2మి.లీ. హెక్సాకోనజోల్ లేదా 0.6గ్రా. టేబుకోనజోల్ + ట్రైప్లోక్సిస్ట్రోబిన్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.
- ప్రత్తిలో టోబాకోస్ట్రీక్ వైరస్ తెగులు గమనించడమైనది. నివారణకు,
  - గట్ల వెంబడి ఉండే వయ్యారిభామ, ఉత్తరేణి, గడ్డి చామంతి వంటి కలుపు మొక్కలను పూతకు రాకముందే పీకి తగులబెట్టాలి.
  - తామర పురుగులను అరికట్టడం వల్ల ఈ వ్యాధి వ్యాప్తిని కొంత మేరకు నివారించవచ్చు.
  - తామర పురుగుల నివారణకు 5మి.లీ. 1500పిపియం వేపనూనె + 2మి.లీ. ఫిప్రోనిల్ లేదా 0.25మి.లీ. ఇమిడాక్లోప్రిడ్ లేదా 0.2గ్రా. ఎసిటామిప్రిడ్ లేదా 0.2గ్రా. థయోమిథాక్సామ్ లేదా 1.25గ్రా. డైఫెన్ థయూరాన్ మందును వారం వ్యవధిలో రెండుసార్లు మార్చి మార్చి మొక్కల మొదళ్ళు తడిచేలా పిచికారి చేయాలి.
- ప్రత్తిలో బాక్టీరియా ఆకుమచ్చ తెగులు గమనించడమైనది. నివారణకు 3గ్రా. కాపర్ ఆక్సి క్లోరైడ్ + 0.1గ్రా. ప్లాంటామైసిన్ లేదా పాషామైసిన్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.
- ప్రత్తిలో కాయకుళ్ళు తెగులు గమనించడమైనది. నివారణకు 1మి.లీ. క్రేసాక్సిమ్ మిడైల్ లేదా 3గ్రా. కాపర్ ఆక్సి క్లోరైడ్ + 0.2గ్రా. పోషామైసిన్ లేదా ప్లాంటామైసిన్ లేదా 0.1 గ్రా. స్ట్రెప్టోస్టెక్టిన్ మిశ్రమ మందును లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.
- ప్రత్తిలో గులాబి రంగు పురుగు గమనించడమైనది. నివారణకు
  - పొలం గట్లను శుభ్రంగా ఉంచాలి
  - పొలంనుండి గుడ్డి పురుగులను ఏరి నాశనం చేయాలి.
  - నివారణకు 2మి.లీ. క్వినాల్ ఫాస్ లేదా 1.5గ్రా. థయోడికార్బ్ లేదా 2.5 మి.లీ. క్లోరోపైరిఫాస్ లేదా 0.4 గ్రా. ఇమమేక్సిన్ బెంజోయేట్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి వారం నుండి 10 రోజులకు ఒకసారి పిచికారి చేయాలి.

- ప్రత్తిలో రసం పీల్చే పురుగులు గమనించడమైనది. నివారణకు
  - ముందు జాగ్రత్తగా కాండానికి మందు పూసే పద్ధతిలో మొనోక్రోటోఫాస్ + నీరు (1:4 నిష్పత్తి) మిశ్రమ ద్రావణాన్ని 30 మరియు 45 రోజుల పంట దశలో కాండం మీద పూయాలి.
  - పురుగుల ఉద్యతి తక్కువగా ఉన్నప్పుడు 5 మి.లీ. వేపనూనె, పురుగుల ఉద్యతి ఎక్కువగా ఉన్నప్పుడు నివారణకు 1.5 గ్రా. ఎసిఫేట్ లేదా 1.6 మి.లీ. మొనోక్రోటోఫాస్ లేదా 0.2 గ్రా. ఎసిటామిప్రిడ్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.
  - ప్రత్తిలో పెనుబంక గమనించడమైనది. నివారణకు, ఫ్లూనికామిడ్ 0.4గ్రా. లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.

జొన్న

- జొన్నలో మొవ్వ తొలచు ఈగ గమనించడమైనది. నివారణకు 2మి.లీ. కార్బోసెల్ఫాస్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.

మొక్కజొన్న

- యాసంగి మొక్కజొన్న పంటను నవంబర్ 15వ తేదీ వరకు విత్తుకోవచ్చును.
- యాసంగి మొక్కజొన్న పంటను బోదెలు మరియు కాలువల పద్ధతిలో విత్తుకోవాలి.
- మొక్కజొన్నలో కత్తెర పురుగు గమనించడమైనది. నివారణకు
  - 0.4 మి.లీ. క్లోరంట్రానిలిప్రోల్ లేదా 0.5 మి.లీ. పైనెటోరం మందును లీటరు నీటికి కలిపి ఆకు సుడుల లోపల తడిచేలా పిచికారి చేయాలి.
  - మోకాలు ఎత్తుదశలో ఉన్న పైరులో ఒక కిలో సున్నం మరియు 9 కిలోల ఇసుకను కలిపి మొక్క సుడులలో వేసి కత్తెర పురుగును నివారించుకోవలెను .

కంది

- రాష్ట్రంలో కంది పంట శాకీయ మరియు పూముగ్గ దశలో ఉంది (100-135 DAS).
- కందిలో శనగపచ్చ పురుగు నివారణకు, ఈ క్రింది సమగ్ర యాజమాన్య పద్ధతులను పాటించాలి.
  - శనగ పచ్చ పురుగు లార్వాలను తినుటకు అనుగుణంగా ఎకరాకు 10-15 పక్షి స్థావరాలను ఏర్పరచాలి.
  - శనగ పచ్చ పురుగుల ఉనికిని గమనించుటకు ఎకరాకు 4 లింగాకర్షక బుట్టలను అమర్చాలి.
  - పురుగు గ్రుడ్లు, తొలిదశ లార్వాల నివారణకు, 5 శాతం వేపగింజల కషాయాన్ని పిచికారి చేయాలి.
  - ఉద్యతి తక్కువగా ఉన్నప్పుడు 1.5గ్రా. ఎసిఫేట్ లేదా 2మి.లీ. క్వినాల్ ఫాస్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.
- కందిలో మారుక మచ్చల పురుగు గమనించడమైనది. నివారణకు, 2.5 మి.లీ. క్లోరిపైరిఫాస్ లేదా 0.75 మి.లీ. నోవోల్యూరాస్ తో పాటు 1.0 మి.లీ. డైక్లోరోవాస్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.
- కందిలో పెనుబంక గమనించడమైనది. నివారణకు, 2మి.లీ. డైమిథోయేట్ లేదా 1.6మి.లీ. మొనోక్రోటోఫాస్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.

- కంది పంటలో పైటాప్రో ఎండుతెగులు గమనించడమైనది. నివారణకు 2 గ్రా. మెటలాక్సిల్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి తెగులు ఆశించిన మొక్కల మొదళ్ళ చుట్టూ పోయాలి.
- కందిలో ఆకుచుట్టు పురుగు గమనించడమైనది. నివారణకు 1.6 మి.లీ. మునోక్రోటోఫాస్ లేదా 2 మి.లీ. క్వినాల్ఫాస్ 2.5 మి.లీ. క్లోరోపైరిఫాస్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.

యాసంగి పెసర మరియు మినుము

- పెసర మరియు మినుము పంటలో పొగాకు లద్దె పురుగు గమనించడమైనది. నివారణకు
  - పొలంనుండి గుడ్ల సముదాయాన్ని ఎరివేయాలి.
  - జల్లెడగా ఉన్న పిల్ల పురుగులతో ఉన్న ఆకులను ఏరి నాశనం చేయాలి.
  - నివారణకు 2.5 మి.లీ. క్లోరోపైరిఫాస్ లేదా 1.6మి.లీ. మునోక్రోటోఫాస్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.
- పెసర మరియు మినుము పంటలో రసం పీల్స్ పురుగులు గమనించడమైనది. నివారణకు, 1.6 మి.లీ. మునోక్రోటోఫాస్ లేదా 2మి.లీ. ఫిప్రోనిల్ లేదా 0.2గ్రా. ఎసిటామిప్రిడ్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.

యాసంగి వేరుశనగ

- యాసంగి వేరుశనగ పంటను నవంబర్ 15వ తేదీ వరకు దక్షిణ తెలంగాణా జిల్లాలలో విత్తుకోవచ్చును.
- యాసంగి వేరుశనగలో టీక్కా అకుమచ్చ తెగులు గమనించడమైనది. నివారణకు,
  - ముందు జాగ్రత్త చర్యగా 1గ్రా. టీబుకొనజోల్ కిలో విత్తనానికి కలిపి విత్తనశుద్ధి చేయాలి.
  - 2 గ్రా. క్లోరోథాలోనిల్ లేదా 1 మీ. లి. టీబుకొనజోల్ మందును లీటర్ నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.
- వేరుశనగలో మొదలు కుళ్ళు తెగులు గమనించడమైనది. నివారణకు 2గ్రా. కార్బండజిమ్ + మాంకోజేబ్ మిశ్రమ మందును లీటరు నీటికి కలిపి మొక్కల మొదళ్ళ దెగ్గర నెలను తడిచేటట్లు పిచికారి చేయాలి.
- వేరుశనగలో ఆకుముడత పురుగు గమనించడమైనది. నివారణకు 2.5మి.లీ. క్లోరోపైరిఫాస్ లేదా 1.5గ్రా. ఎసిఫెట్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.
- వేరుశనగలో పొగాకు లద్దె పురుగు గమనించడమైనది. నివారణకు,
  - జల్లెడ ఆకులు ఏరి పురుగులను నాశనం చేయాలి.
  - ఎకరానికి 10-15పక్షి స్థావరాలను ఏర్పర్చుకోవాలి.
  - పురుగులు చిన్నవిగా ఉన్నప్పుడు 5శాతం వేపగింజల కషాయం పిచికారి చేయాలి.
  - ఎదిగిన లార్యా నివారణకు 1మి.లీ. నోవాల్యూరాస్ లేదా 0.2మి.లీ. ప్లూటెండమైడ్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.

మిరప

- మిరపలో బూడిద తెగులు గమనించడమైనది. నివారణకు, 3గ్రా. నీటిలో కరిగే గంధకము లేదా 1మి.లీ. అజాక్సిస్ట్రోబిన్ లేదా 2.5గ్రా. టీబుకొనజోల్ + గంధకము లేదా 1.5గ్రా. కార్బండజిమ్ + మాంకోజేబ్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.

- మిరపలో పచ్చ రబ్బరు పురుగు గమనించడమైనది. నివారణకు
  - ఎకరానికి 10-15 పక్షి స్థావరాలను ఏర్పరచాలి
  - గుడ్లు మరియు పిల్ల పురుగులను ఏరి నాశనం చేయాలి.
  - నివారణకు 0.5మి.లీ. ప్లూబెండమైడ్ + థయోక్లోప్రిడ్ లేదా 1.2మి.లీ. ఎమమెక్టిన్ బెంజోఎట్ + ఫిప్రోనిల్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.
- మిరపలో తెల్ల నల్లి (క్రింది ముడత) గమనించడమైనది. నివారణకు, 0.4గ్రా. ఎమమెక్టిన్ బెంజోఎట్ లేదా 1.5గ్రా. డైఫెన్ థయూరాన్ లేదా 1మి.లీ. స్పైరోమెసిఫెన్ లేదా 0.34మి.లీ. ఫెన్ ప్రోపాత్రిన్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.
- మిరపలో శనగపచ్చ పురుగు గమనించడమైనది. నివారణకు, 0.5 మి.లీ. ప్లూబెండమైడ్ + థయోక్లోప్రిడ్ లేదా 1.2మి.లీ. ఎమమెక్టిన్ బెంజోఎట్ + ఫిప్రోనిల్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.
- మిరపలో ఎండుతెగులు గమనించడమైనది. నివారణకు 3గ్రా. కాపర్ ఆక్సి క్లోరైడ్ లేదా 2.5గ్రా. మాంకోజేబ్ లేదా 1మి.లీ. ప్రోపికోనజోల్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.
- మిరపలో కొమ్మ ఎండు తెగులు గమనించడమైనది. నివారణకు, 3గ్రా. కాపర్ ఆక్సి క్లోరైడ్ లేదా 2.5 గ్రా. మ్యాంకోజేబ్ లేదా 1మి.లీ. ప్రోపికోనజోల్ లేదా 2గ్రా. కాప్టాన్ + హెక్సాకోనజోల్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.
- మిరపలో పొగాకు లద్దె పురుగు గమనించడమైనది. నివారణకు, 0.75మి.లీ. నోవల్యూరాన్ లేదా 0.25మి.లీ. స్పైనోసాడ్ లేదా 0.2మి.లీ. ప్లూబెండమైడ్ లేదా 0.3మి.లీ. క్లోరాంట్రీనిలిప్రోల్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.
- మిరపలో బ్యాక్టీరియా ఆకుమచ్చ తెగులు గమనించడమైనది. నివారణకు, 3గ్రా. కాపర్ ఆక్సి క్లోరైడ్ + 0.1గ్రా. స్ట్రెప్టోసైక్లిన్ మందును లీటరు నీటికి 10-15రోజుల వ్యవధిలో రెండు సార్లు పిచికారి చేయాలి.
- మిరపలో తామర పురుగులు గమనించడమైనది. నివారణకు, 1.5గ్రా. అసిఫేట్ లేదా 2మి.లీ. ఫిప్రోనిల్ లేదా 0.3గ్రా. థయోమిథాక్సం లేదా 1.0గ్రా. డైఫెన్ థయూరాన్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.
- మిరపలో కోయినోఫొర కొమ్మకుళ్ళు తెగులు గమనించడమైనది. నివారణకు, 3 గ్రా. ఫైరాక్లోస్ట్రోబిన్ + మెటిరామ్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.
- మిరపలో జెమిని వైరస్ (ఆకుముడత) తెగులు గమనించడమైనది. నివారణకు
  - వ్యాధి సోకిన మొక్కలను పీకి నాశనం చేయాలి
  - పొలం లో కలుపు మొక్కలను నివారించాలి.
  - పసుపు రంగు జిగురు అట్టలను ఎకరాకు 8-10 చొప్పున అమర్చాలి.
  - నివారణకు 1.5 మి.లీ. ఫైరిప్రాక్సిఫెన్ లేదా 1.0 మి.లీ. ఫైరిప్రాక్సిఫెన్ + ఫెన్ ప్రోపాత్రిన్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.

వంగ

- వంగలో రసం పీల్చే పురుగుల నివారణకు, 5 మి.లీ. వేపనూనె లీటరు నీటికి కలిపి ప్రధాన పొలంలో పిచికారి చేయాలి.
- వంగలో కొమ్మ మరియు కాయతొలుచు పురుగు నివారణకు ఎకరానికి 10-15 లింగాకర్షక బుట్టలను అమర్చుకోవాలి. తలలను త్రుంచి 10000 పి.పి.ఎం వేపనూనెను 3 మి.లీ. లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి. పురుగు ఉద్యతి ఎక్కువగా ఉంటే 0.25 మి.లీ. ప్లాబెండమైడ్ లేదా 0.4 గ్రా. ఇమామెక్టీన్ బెంజోయేట్ లేదా 0.3 మి.లీ. క్లోరాంటినిలిప్రోల్.

టమాట

- టమాటలో పొగాకు లద్దెపురుగు, శనగ పచ్చ పురుగు మరియు సూది పురుగుల నివారణకు
  - ఉద్యతిని గమనించడానికి ఎకరాకు 10 చొప్పున లింగాకర్షకబుట్టలు అమర్చుకోవాలి.
  - అజాడిరక్టిన్ (వేపనూనె) 10000 పి.పి.ఎం 2-3 మి.లీ. మందును లీటరు నీటికి కలిపి 10 రోజులకు ఒకసారి పిచికారి చేయాలి.
  - ఈ పురుగుల ఉద్యతి ఎక్కువగా ఉన్నప్పుడు 1.5 మి.లీ. నోవాల్యూరాన్ లేదా 0.4 గ్రా. ఇమామెక్టీన్ బెంజోయేట్ లేదా 0.25 మి.లీ. ప్లాబెండమైడ్ లేదా 0.3 మి.లీ. క్లోరాంటానిలిప్రోల్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.
- టమాటలో ఆకుమాడు తెగులు గమనించడమైనది. నివారణకు 3 గ్రా. మాంకోజేబ్ లేదా 1 మి.లీ. ప్రోఫికోనజోల్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.
- టమాటలో తెల్ల దోమ గమనించడమైనది. నివారణకు,
  - పసుపు రంగు జిగురు అట్టలను ఎకరాకు 8-10 చొప్పున అమర్చాలి.
  - 0.3గ్రా. థయోమిథాక్సిం లేదా 0.3మి.లీ. ఇమిడాక్లోప్రిడ్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.

తీగజాతి కూరగాయలు

- తీగజాతి కూరగాయల పంటలలో రసంపీల్చే పురుగులు గమనించడమైనది. నివారణకు 2మి.లీ. ఫిప్రోనిల్ లేదా 1.5గ్రా. ఎసిఫెట్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.
- తీగజాతి కూరగాయల పంటలలో పండు ఈగ గమనించడమైనది. నివారణకు 2మి.లీ. మలాథియాన్ లేదా 2మి.లీ. ప్రోఫెనోఫాస్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.

పసుపు

- పసుపులో దుంప, వేరుకుళ్ళు తెగులు గమనించడమైనది. నివారణకు 2గ్రా. కాప్టాన్ లేదా 3గ్రా. కాపర్ఆక్సీక్లోరైడ్ మందును మొక్కల మొదళ్ళు తడిచేలా పోయాలి.
- దుంప తొలుచు ఈగ ఆశించకుండా ముందు జాగ్రత్త చర్యగా ఎకరాకు 100కిలోల వేప పిండిని మొక్కల మధ్య వేయాలి.

బత్తాయి మరియు నిమ్మ

- బత్తాయిలో బంక తెగులు గమనించడమైనది. నివారణకు.
  - బంక కారి కుళ్ళిన బెరడును పూర్తిగా గోకి బార్డోపేస్టు లేదా కాపర్ ఆక్సిక్లోరైడ్ పేస్టు లేదా మెటలాక్సిల్ పేస్టు చెట్లకు పూయాలి.
  - కొమ్మలపై వచ్చే బంక తెగులు నివారణకు 1గ్రా. కార్బండజిమ్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి 15రోజుల వ్యవధిలో రెండు సార్లు పిచికారి చేయాలి.
  - కాయలు ఉన్న తోటకు రెండు రింగుల పద్దతి లేదా డ్రిప్ పద్దతిలో నీరు కట్టడం మంచిది.
- బత్తాయిలో మంగునల్లి గమనించడమైనది. నివారణకు, 3గ్రా. నీటిలో కరిగే గంధకము లేదా 3మి.లీ. డైకోఫాల్ లేదా 1మి.లీ. ప్రాపర్ జైట్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.
- నిమ్మలో పల్లాకు తెగులు గమనించడమైనది. న్వారణకు 5గ్రా. జింక్ సల్ఫేట్ + 2గ్రా. మాంగనీస్ సల్ఫేట్ + 2గ్రా. మెగ్నీషియం సల్ఫేట్ + 2గ్రా. ఫెర్రాస్ సల్ఫేట్ + 1గ్రా. బోరాక్స్ + 6గ్రా. క్యాలియం లేదా సున్నం + 10గ్రా. యూరియా మిశ్రమాన్ని లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.

మామిడి

- మామిడిలో తేనె మంచు పురుగు, పిండి నల్లి మరియు పొలుసు పురుగుల ఉద్యతి గమనించడమైనది. నివారణకు, 0.3 మి.లీ. ఇమిడక్లోప్రిడ్ + 2.5 మి. లి వేప నూనె మరియు 1 గ్రా. కార్బండజిం లేదా 2 గ్రా. మాంకోజెబ్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి ప్రధాన కాండం, ప్రాథమిక కొమ్మలు మరియు ఆకులు తడిచేలా పిచికారి చేయాలి.

ప్రధాన శాస్త్రవేత్త (అగ్రానమి)& అధిపతి